

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/149/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814204216
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7814204216.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobcu BL Telecom collection, s. r. o., IČO: 47 150 513, so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., IČO: 36 862 711, so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, proti žalovanému S. Z., J. XX.XX.XXXX, Y. G. J. XXX, XXX XX V., toho času bytom S. XX, XXX XX G. G., o zaplatenie 157,12 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi 45,78 € istiny s ročnými úrokmi z omeškania vo výške:

- 9,25 % zo sumy 27,28 € od 04.06.2011 do zaplatenia,
- 9,25 % zo sumy 15,00 € od 04.07.2011 do zaplatenia,
- 9,50 % zo sumy 3,50 € od 04.08.2011 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o pripojení zo dňa 07.12.2010 v článku 3: „v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 2 tejto zmluvy alebo v článku 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu v sume 47,80 €“ je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je neplatná.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietá.

Nepriznáva žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 157,12 € s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 63,54 € od 04.05.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 27,28 € od 04.06.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 15,00 € od 04.07.2011 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 3,50 € od 04.08.2011 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 47,80 € od 04.04.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 € a trov právneho zastúpenia vo výške 59,14 €.

Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.06.2013 postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanému vedenú pod referenčným číslom 9001281056 v žalovanej výške.

Poukázal na skutočnosť, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Zmluvu o pripojení zo dňa 07.12.2010, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu žalovanému. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať služby elektronickej komunikácie a platiť za ne riadne a včas dohodnuté poplatky. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou žalovaného uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody v dôsledku nesplnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. Keďže si žalovaný nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu služieb poskytovaných žalovanému, vznikol právnemu predchodcovi žalobcu nárok na vymáhanie zmluvnej pokuty od žalovaného. Právny predchodca žalobcu riadne poskytoval žalovanému dohodnuté služby a ich cenu vyčíslil v zmysle Zmluvy a aktuálneho Cenníka faktúrou č. 7103736966, znejúcou na sumu 63,54 €, splatnou dňa 03.05.2011, faktúrou č. 7104552217, znejúcou na sumu 27,28 €, splatnou dňa 03.06.2011, faktúrou č. 7105655751, znejúcou na sumu 15,00 €, splatnou dňa 03.07.2011, faktúrou č. 7106784120, znejúcou na sumu 3,50 €, splatnou dňa 03.08.2011 a faktúrou č. 7203062888, znejúcou na sumu 47,80 €, splatnou dňa 03.04.2012, pričom žalovaný nevykonal žiadnu, ani čiastočnú úhradu predmetných pohľadávok. Nezaplatením faktúr v lehote ich splatnosti riadne a včas sa žalovaný dostal vo vzťahu k žalobcovi v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka do omeškania, a preto si žalobca uplatnil úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania až do jej zaplatenia.

Žalovaný sa k podanej žalobe napriek výzve súdu a procesným poučeniam nevyjadril.

Podľa ust. § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“), pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa ust. § 200ea ods. 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku:

(1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

(2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

- a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,
- b) sociálneho zabezpečenia,
- c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,
- d) vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- e) konania o dedičstve,
- f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,
- g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,
- h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,
- i) ochrany osobnosti.

(3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

Keďže sa v danom prípade jedná o pohľadávku vo výške 157,12 €, teda drobný spor, súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Zo Zmluvy o pripojení zo dňa 07.12.2010 (ďalej len „Zmluva o pripojení“) vyplýva, že bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. - a žalovaným, pričom jej obsahom bol dohodnutý program služieb Relax 60 za zľavnený mesačný paušálny poplatok vo výške 11,81 € s DPH s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 47,80 €.

Z faktúry č. 7103736966 zo dňa 15.04.2011, splatnej dňa 03.05.2011, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 63,54 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z faktúry č. 7104552217 zo dňa 15.05.2011, splatnej dňa 03.06.2011, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 27,28 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z faktúry č. 7105655751 zo dňa 15.06.2011, splatnej dňa 03.07.2011, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 15,00 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z faktúry č. 7106784120 zo dňa 15.07.2011, splatnej dňa 03.08.2011, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 3,50 € z titulu oneskorenia platby.

Z faktúry č. 7203062888 zo dňa 15.03.2012, splatnej dňa 03.04.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 47,80 € z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne, v časti uhradenia poplatkov za služby, vyfakturovaných žalovanému faktúrou č. 7104552217, znejúcou na sumu 27,28 €, splatnou dňa 03.06.2011, faktúrou č. 7105655751, znejúcou na sumu 15,00 €, splatnou dňa 03.07.2011 a faktúrou č. 7106784120, znejúcou na sumu 3,50 €, splatnou dňa 03.08.2011, tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku, dôvodná, a preto v tejto časti žalobe vyhovel. V časti o zaplatenie mesačných poplatkov za služby vyfakturovaných žalovanému faktúrou č. 7103736966, znejúcou na sumu 63,54 €, splatnou dňa 03.05.2011, a v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty žaloba nie je dôvodná, a preto súd žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

Nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za služby sa opiera o Zmluvu o pripojení, Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „Všeobecné podmienky“), Cenník služieb spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „Cenník“), faktúry za poskytnuté služby č. 7104552217 zo dňa 15.05.2011, č. 7105655751 zo dňa 15.06.2011 a č. 7106784120 zo dňa 15.07.2011 a o ustanovenia zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických telekomunikáciách v znení neskorších predpisov, t.j. v čase uzavretia Zmluvy o pripojení (ďalej len „zákon č. 610/2003 Z. z.“).

Podľa § 42 ods. 4 písm. a) a b) zákona č. 610/2003 Z. z., účastník je povinný

a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,

b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa ust. § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z., zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa ust. § 43 ods. 5 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z., podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Medzi účastníkmi bola uzatvorená Zmluva o pripojení, ktorej súčasťou boli aj Všeobecné podmienky a Cenník. Na základe zmluvy žalobca poskytoval žalovanému dohodnutý program služieb, avšak ten cenu za poskytnuté služby v lehote splatnosti nezaplatil. Súd preto z titulu nedoplatku na poskytnutých službách vyfakturovaných faktúrou č. 7104552217 zo dňa 15.05.2011, faktúrou č. 7105655751 zo dňa 15.06.2011 a faktúrou č. 7106784120 zo dňa 15.07.2011 priznal žalobcovi plnenie vo výške 45,78 € a žalovaného zaviazal úhradou dlžnej sumy, predstavujúcej cenu za poskytnuté telekomunikačné služby.

Ohľadom prevyšujúcej časti uplatneného nároku na zaplatenie poplatkov za služby vyfakturovaných žalovanému faktúrou č. 7103736966 zo dňa 15.04.2011, splatnou dňa 03.05.2011 a znejúcou na sumu 63,54 € s príslušenstvom (s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 04.05.2011 do zaplatenia) súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju v tejto časti zamietol.

Podľa ustanovenia § 100 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, t.j. v čase uzavretia Zmluvy o pripojení (ďalej len „Občiansky zákonník“):

(1) Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

(2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

(3) Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Z oboznamovanej faktúry č. 7103736966 zo dňa 15.04.2011, znejúcej na sumu 63,54 €, vyplýva, že splatnosť vyfakturovaných mesačných poplatkov za služby poskytnuté právnym predchodcom žalobcu žalovanému v období od 15.03.2011 do 14.04.2011 bola právnym predchodcom žalobcu určená na deň 03.05.2011.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že najneskôr odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti predmetnej faktúry, t.j. od 04.05.2011, sa právny predchodca žalobcu dozvedel, že žalovaný si neplní svoje povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení, a teda žalobca (respektíve jeho právny predchodca) najneskôr od 04.05.2011 zistil, že žalovaný je v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Súd má preto za to, že premlčacia lehota začala plynúť už od doby, keď žalobcovi (respektíve jeho právnomu predchodcovi) vzniklo právo vymáhať dlžnú sumu voči žalovanému, teda odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti faktúry č. 7103736966 zo dňa 15.04.2011, t.j. od 04.05.2011 a uplynula dňa 04.05.2014. Žalobca (respektíve jeho právny predchodca) preukázateľne vedel o tom, že žalovaný si neplní svoje povinnosti

v zmysle Zmluvy o pripojení, a teda mal reálnu možnosť uplatňovať si voči žalovanému svoje práva žalobou na súde. Keďže tak neurobil, plynula mu premlčacia lehota a táto pokračovala aj po postúpení pohľadávky na žalobcu, nebola prerušená a nezačala plynúť nanovo, pričom žaloba na súd bola podaná dňa 05.05.2014. Z uvedeného vyplýva, že právo žalobcu ako právneho nástupcu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. sa premlčalo najneskôr 04.05.2014, a teda žaloba bola na súd podaná už po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení platnom od 1. mája 2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Nakoľko v zmysle citovaného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa musí súd od 1. mája 2014 v spotrebiteľských veciach ex offio, t.j. aj bez námietky účastníka konania, prihliadnuť na premlčanie nároku žalobcu, súd z titulu premlčania nároku žalobcu na zaplatenie poplatkov za služby vyfakturovaných žalovanému faktúrou č. 7103736966 zo dňa 15.04.2011, splatnou dňa 03.05.2011 a znejúcou na sumu 63,54 € s príslušenstvom (s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 04.05.2011 do zaplatenia) žalobu v tejto časti zamietol. Z predloženého listinného dôkazu (faktúry č. 7103736966 zo dňa 15.04.2011) vyplýva, že splatnosť dlžnej sumy, nastala dňa 03.05.2011, čo znamená, že ku dňu podania žaloby (uplatnenia nároku žalobcom) bola pohľadávka žalobcu voči žalovanému vo výške 63,54 € už premlčaná, na čo musel súd ex offio prihliadnuť, a preto žalobcovi nemohol priznať zaplatenie dlžnej sumy vo výške 63,54 €. Z rovnakého dôvodu, keďže súd žalobcovi nepriznal nárok na zaplatenie istiny, mu nepriznal ani uplatnený úrok z omeškania.

Súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná ani v prevyšujúcej časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 47,80 € s príslušenstvom (s 9,00 % ročným úrokom z omeškania od 04.04.2012 do zaplatenia), a preto žalobu žalobcu aj v tejto časti zamietol.

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka:

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23.5.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov

č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 6.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.3.2012.

Podľa ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOSŤ / Korčkovská), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného

práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Podľa § 153 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku:

(3) Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

(4) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Zmluvná podmienka uvedená v článku 3 Zmluvy o pripojení zo dňa 07.12.2010 je neprijateľnou podmienkou. Preto súd podľa § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku uviedol neprijateľnú zmluvnú podmienku vo výroku rozsudku, nakoľko nepriznal žalobcovi požadované plnenie z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to zmluvnej pokuty.

Zmluvná podmienka dohodnutá v článku 3 Zmluvy o pripojení zo dňa 07.12.2010 je pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Zmluvná podmienka ohľadom zmluvnej pokuty, ktorá bola vyhlásená za neprijateľnú, nebola individuálne dojednaná, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca alebo jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvy o pripojení sa líšia svojim obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, programe služieb, aktivovaných službách, výške zľavnených mesačných paušálnych poplatkoch, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Žalovaný ako spotrebiteľ sa Zmluvou o pripojení zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 47,80 € za akékoľvek porušenie povinností zo strany žalovaného, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnutá zmluvná podmienka navyše zaväzuje žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu počas celej doby viazanosti, aj v tom prípade, ak by žalovaný porušil zmluvu hoci v posledný deň viazanosti. Zmluvná pokuta teda nebola odstupňovaná, ale mala sa uplatniť v plnej výške pri hocikakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia 24 mesiacov. Takéto dojednanie je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nemal právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 47,80 €, keďže si ju uplatňoval na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmluvy a žalovaný nemohol ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvu uzavrieť. Zmluvná podmienka, a to zmluvná pokuta, nebola individuálne dojednaná. Vzhľadom na to, že zmluvná pokuta postihovala žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takáto zmluvná podmienka bola neprijateľná, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

Zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou. Spôsob jej dojednania a jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu ako aj princíp proporcionality. Právny predchodca žalobcu ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Okrem toho súd dojednanie o zmluvnej pokute považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj preto, že dodávateľ na základe takto formulovaného dojednania zmluvnej pokuty (ak účastník poruší akúkoľvek z povinností podľa tejto Zmluvy), môže od spotrebiteľa požadovať zmluvnú pokutu v dohodnutej výške za každé porušenie zmluvnej povinnosti, teda môže od spotrebiteľa žiadať niekoľkonásobok dohodnutej zmluvnej pokuty. Je nepochybné, že takéto zmluvné dojednanie vnáša do tohto právneho vzťahu neprímeranú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tohto právneho vzťahu, a to na úkor spotrebiteľa. Zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v Zmluve o pripojení je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

Výrok o úrokoch z omeškania sa opiera o ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Nakoľko úspech žalovaného presiahol úspech žalobcu a žalovaný si v konaní náhradu trov neuplatnil, súd v konečnom dôsledku nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje,

v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.